

ODLUKA O NEPRIHVATLJIVOSTI

Datum usvajanja: 27. maj 2014. godine

Slučaj br. 2014-07

Fitore Restalica

protiv

EULEX-a

Komisija za razmatranje ljudskih prava, zasedajući 27. maja 2014. godine, sa sledećim prisutnim članovima:

Gđa Magda MIERZEWSKA, predsedavajući član
Gdin Guénaél METTRAUX, član
Gđa Katja DOMINIK, član

Uz asistenciju

Gdin John J. RYAN, viši pravni službenik
Gđa Joanna MARSZALIK, pravni službenik
Gdin Florian RAZESBERGER, pravni službenik

Uzevši u razmatranje gore pomenutu žalbu, predstavljenu u skladu sa Zajedničkom Akcijom Saveta 2008/124/CFSP koja datira od 04. februara 2008. godine, EULEX-ovim Konceptom odgovornosti koji datira od 29. oktobra 2009. god. o osnivanju Komisije za razmatranje ljudskih prava i Pravilnika o radu Komisije prema poslednjim izmenama od 15. januara 2013. godine,

Nakon većanja, odlučuje kao što sledi:

I. POSTUPAK PRED KOMISIJOM

1. Žalba je registrovana 10. februara 2014. godine.

II. ČINJENICE

2. Podnosilac žalbe ima četvero dece sa S. R. koji trenutno živi u Nemačkoj.
3. Ona tvrdi da su je 23. decembra 2010. godine, suprug i njegova porodica naterali da napusti bračni dom. Njena deca sada žive sa stricem a ona živi sa majkom.
4. Dana 11. juna 2012. godine, Opštinski Sud u Podujevu, na zasedanju veća u sastavu od jednog kosovskog sudije, naložio je da S. R. treba da plati mesečnu alimentaciju od 600 evra (šest stotina evra) podnosiocu žalbe i 130 evra (stotinu trideset evra) njihovoj deci. Pored toga dodelio je podnosiocu žalbe potpuno starateljstvo nad decom i uskratio roditeljska prava S.R.-u.
5. Dana 23. januara 2013. godine, Opštinski Sud u Podujevu, na zasedanju veća sa jednim kosovskim sudijom, doneo je još jednu odluku i naložio S.R.-u da plaća žaliocu 450 evra (četiri stotine pedeset evra) mesečno za troškove iznajmljivanja kuće i za hranu.
6. Ona tvrdi da odluka Opštinskog Suda nije primenjena. Pored toga, tvrdi da je EULEX bio umešan u postupak, čak i kada je „doneta prva odluka“, ali nije dostavila nikakve dokaze kako bi potkrepila svoje tvrdnje.

III. ŽALBA

7. Ne pozivajući se ni na kakvu odredbu instrumenata za zaštitu ljudskih prava, podnosilac žalbe tvrdi da su njena prava prekršena zato što odluke suda nisu izvršene. Iz priloženog se čini da se ona žali na povredu prava na pristup sudu.

IV. ZAKON

8. Kao stvar materijalnog prava, Komisija je ovlašćena da primenjuje instrumente za ljudska prava koji su 29. oktobra 2009. godine definisani EULEX-ovim Konceptom Odgovornosti o osnivanju Komisije za razmatranje ljudskih prava. Od posebne važnosti za rad Komisije jesu Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i Međunarodna povelja o građanskim i političkim pravima koje određuju minimalne standarde za zaštitu ljudskih prava koje javne vlasti moraju da garantuju u svim demokratskim pravnim sistemima.

9. Pre razmatranja osnovanosti žalbe Komisija mora da odluči da li da prihvati žalbu, uzevši u obzir kriterijume prihvatljivosti kao što su formulisani u pravilu 29. Pravilnika o radu Komisije.
10. Shodno pravilu 25. paragraf 1. iz Pravilnika o radu, Komisija može da ispita žalbe koje se odnose na kršenja ljudskih prava od strane EULEX-a na Kosovu tokom sprovođenja svog izvršnog mandata u sektorima pravosuđa, policije i carine.
11. Komisija konstatuje da se žalba podnosioca žalbe odnosi na navodno neizvršenje pravosnažnih odluka donetih od strane kosovskih sudova. Podsećamo da, u ovom pogledu, pravo na pravično saslušanje, garantovano članom 6 § 1 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, osigurava svakoj osobi pravo da se bilo koja žalba vezana za građanska prava i obaveze te osobe iznese pred sud ili tribunal. Na ovaj način to uključuje „pravo na sud”, od čega pravo na pristup istom čini jedan aspekt, a to je pravo da pokrene postupak pred sudovima povodom građanskih pitanja. Međutim, to pravo bi bilo uzaludno ukoliko pravni sistem omogući da jedna konačna, obavezujuća sudska odluka ostane neizvršena na štetu jedne strane. Bilo bi nezamislivo da član 6 § 1 opiše detaljno proceduralne garancije koje su omogućene strankama – postupke koji su pravični, javni i efikasne – bez zaštite izvršenja sudskih odluka. Tumačenje prava na pravično suđenje koje se tiče isključivo pristupa sudu i vođenju postupka zaista bi moglo da dovede do situacije koja nije kompatibilna sa principom vladavine prava. Prema tome izvršenje presude donete od strane bilo kog suda mora se uzeti u obzir kao jedan sastavni deo „suđenja” u svrhu člana 6. (vidi *Burdov protiv Rusije*, br. 59498/00, § 34, EKLJP 2002-III; *Hornsby protiv Grčke*, od 19. marta 1997. god., p. 510, § 40, Izveštaji o presudama i odlukama 1997-II), 81. Neopravdano dugo odlaganje u sprovođenju obavezujućih presuda može da dovede do kršenja prava na pravično saslušanje. Opravdanost jednog takvog odlaganja treba da bude procenjena uz naročit osvrt na kompleksnost izvršenja postupka i lično ponašanje žalioca i to od strane nadležnih organa, a takođe i količinu i prirodu odluke suda (vidi *Raylyan protiv Rusije*, br. 22000/03, § 31, od 15. februara 2007. god.).
12. Međutim, Komisija konstatuje da uprkos podnescima koje je podnosilac žalbe dostavio, nije prikazano da je EULEX bio umešan u bilo kom svojstvu povodom pitanja.
13. Komisija je u nekoliko navrata našla da prema pravilu 25. paragraf 1. na osnovu koncepta odgovornosti u OPLAN-u EULEX-a na Kosovu, u principu ne može da razmatra sudske postupke koji se vode pred sudovima na Kosovu. Nije nadležna da razmatra aspekte slučajeva bilo administrativnih ili sudskih postupaka rada kosovskih sudova. Činjenica da sudije EULEX-a sede na klupi bilo kog suda ne oduzima činjenicu da taj sud čini sastavni deo kosovskog pravosuđa (vidi, među mnogim drugim autoritetima, *E protiv EULEX-a*, 2012-17, od 30. avgusta 2013. god., § 23; *Gani Zeka protiv EULEX-a*, 2013-15, od

04. februara 2014. god., § 13). Pored toga, podnosilac žalbe nije pokazala da kosovski sudovi nisu uspjeli u potpunosti i prikladno da reše problem ljudskih prava koji je ona propisno njima predstavila (*Z protiv EULEX-a*, br. 2012-06, od 10. aprila 2013. god. § 34; *Krasnići protiv EULEX-a*, br. 2014-04, od 27. maja 2014. god., §§ 15-16).

14. Iz toga sledi da ova žalba ne spada unutar sfere izvršnog mandata EULEX-a na Kosovu i, shodno tome, nije u nadležnosti Komisije, kao što je formulisano u pravilu 25. Pravidnika rada Komisije i OPLAN-a EULEX-a na Kosovu.

IZ TIH RAZLOGA,

Komisija, jednoglasno, tvrdi da nema nadležnost da ispita žalbu, pošto ista spada van njene pravne nadležnosti unutar značenja člana 29. (d) Pravidnika o radu Komisije, i

PROGLAŠAVA ŽALBU NEPRIHVATLJIVOM.

U ime Komisije,

John J. RYAN
Viši pravni službenik

Magda MIERZEWSKA
Predsedavajući član